

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖๖/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๙/๒๕๖๒

วันที่ ๒๗ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง { นายกฤษณ์ จินดารัตน์ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายกฤษณ์ จินดารัตน์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายกฤษณ์ จินดารัตน์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนเป็นนักโทษเด็ดขาด โดยถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำกลางบางขวาง ในความผิดฐานปล้นทรัพย์ อนาคต ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดลหุโทษตามพระราชบัญญัติอาวุธ เครื่องกระสุน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๔๐ และความผิดฐานร่วมกันหน่วงเหนี่ยวกักขัง ร่วมกันข่มขืน กระทำซ้ำเร้าผู้อื่นอันมีลักษณะเป็นการโทรมหนี้ยิงและปล้นทรัพย์ กำหนดโทษรวม ๒ คดี ๒๗ ปี ๖ เดือน ได้รับพระราชทานอภัยโทษมาแล้ว ๖ ครั้ง รวมเหลือกำหนดโทษจำคุก ๑๖ ปี ๑๑ เดือน ๙ วัน คุมขังมาแล้ว ๑๒ ปี ๘ เดือน ๑๙ วัน ต่อมาเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมาตรา ๖ (๒) (ง) บัญญัติให้นักโทษเด็ดขาดที่เป็นหญิงซึ่งต้องโทษจำคุกครั้งแรก และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดีต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนด ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไป การที่บทบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับใช้เฉพาะเพศหญิง

- ๒ -

จึงไม่เป็นธรรมต่อนักโทษเด็ดขาดเพศชาย และการกระทำของคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ที่ใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๖๑ ทวิ ถวายเรื่องราวและคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์เพื่อตราพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ (๒) (ง) เป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๕๓

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องเนื่องจากพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มิได้มีสถานะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงไม่อาจพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยได้

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การตราพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ (๒) (ง) ของคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗

(๒) พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ (๒) (ง) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๕๓

(๓) เพิกถอนคำว่า หลึง ตามพระราชพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ (๒) (ง) โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้น

เห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็น การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงาน ซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะ แล้ว ...” และมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระ อันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้าม ตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ตนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพจากการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ (๒) (ง) ที่บัญญัติให้นักโทษเด็ดขาดที่เป็นหญิงซึ่งต้องโทษจำคุกครั้งแรก ให้ได้รับพระราชทาน อภัยโทษปล่อยตัวไป ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเฉพาะเพศหญิง ไม่เป็นธรรมต่อผู้ร้องที่เป็น นักโทษเด็ดขาดเพศชาย และการกระทำของคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอธิบดี กรมราชทัณฑ์ ที่ใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๖๑ ทวิ ถวายเรื่องราว และคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์เพื่อตราพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ (๒) (ง) ซึ่งมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ จึงขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๗ นั้น แม้ตามคำร้องปรากฏว่าผู้ร้อง ได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิ ยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ ที่มีหลักเกณฑ์ว่า ผู้จะมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อ

- ๔ -

รัฐธรรมนูญได้นั้น จะต้องเป็นบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงอันเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และการละเมิดดังกล่าวต้องไม่ใช่กรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องที่ผู้ร้องอ้างว่าตนถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่เป็นผลมาจากพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ (๒) (ง) นั้น พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมิได้มีสถานะเป็น “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ตามความหมายของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ แต่มีสภาพเป็น “กฎ” ซึ่งอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๗ วรรคหนึ่ง กรณีจึงไม่ต้องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ส่วนการใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอธิบดีกรมราชทัณฑ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๖๑ ทวิ นั้น ก็เป็นการกระทำที่เป็นกระบวนการในการออกกฎของฝ่ายปกครอง อันอยู่ภายใต้การตรวจสอบตามกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง จึงเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ซึ่งต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) กรณีจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๖ วรรคสาม และมาตรา ๔๗ (๒) ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

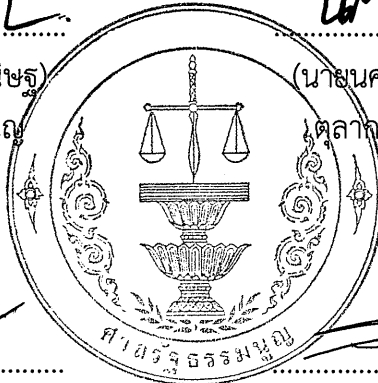
(คำสั่งที่ ๖๖/๒๕๖๒)

(นายเจริญ ภัคดีธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิตติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ